

Inleiding

De Stichting Collectie Nagelhout Holten is opgericht op 27 december 2000 door de toenmalige gemeente Holten. Doelstelling van de stichting is: Het beheren, exposeren en promoten van de collectie, alsmede het geven van advies aan het gemeentebestuur inzake in goede staat houden van de collectie en alles wat daarmee rechtstreeks of zijdelings verband houdt in de ruimste zin van het woord.

Het beleid van de stichting wordt beschreven in een beleidsplan. Het beleidsplan 2023-2028 is tot stand gekomen in de vorige bestuursperiode. In 2024 is de samenstelling van het bestuur veranderd en waren er ontwikkelingen die van invloed zijn op het beleid voor de komende periode. Voorliggend beleidsplan is daarom een geactualiseerde versie voor de periode 2025-2028.

Beleidsvoornemens

De stichting geeft haar doelstelling vorm en inhoud door:

1. Jaarlijks minimaal twee exposities te organiseren van werken uit de collectie al dan niet aangevuld met werken van kunstenaars die een relatie hebben met dokter Nagelhout als collectioneur en mecenas.
2. In samenwerking met Scholengemeenschap De Waerdenborch werkstukken te exposeren van leerlingen die handvaardigheid/tekenen als eindexamenvak gekozen hebben. Deze werkstukken zijn geïnspireerd door werken uit de collectie.
3. Werken uit te lenen aan erkende musea om de collectie bredere bekendheid te geven en het lenen van werken ten behoeve van eigen exposities.
4. Het systematisch beschrijven en fotograferen van alle werken uit de totale collectie (kerncollectie, Nagelhout gerelateerde werken, deels aangekocht deels afkomstig uit de collectie van de voormalige gemeente Holten en schenkingen: in totaal rond 150 werken) waarvan het beheer berust bij de stichting en is vastgelegd in het in 2016 uitgegeven "Collectie boek Nagelhout".
5. Het inrichten en actueel houden van een gedigitaliseerd documentatiecentrum.
6. Het in samenwerking met Erfgoed Rijssen-Holten beheren van een website met daarin actuele exposities en een overzicht van alle werken en een video presentatie over dokter Nagelhout en zijn verzameling.
7. Het optimaliseren van de expositiemogelijkheden binnen het Kulturhus in samenwerking met de andere partners binnen het Kulturhus.
8. Het onderhouden van de werken.

Financiering

De stichting ontvangt jaarlijks van de eigenaar, de gemeente Rijssen-Holten, een subsidie om deze activiteiten mogelijk te maken. De subsidie is bestemd voor enerzijds de te betalen huur voor het onderkomen van de collectie en anderzijds de hiervoor genoemde activiteiten van de stichting. Voor bijzondere projecten, waaronder bijvoorbeeld de realisatie van een nieuwe expositieruimte, kan een subsidie/fondsbijdrage bij de gemeente en/of andere instanties worden aangevraagd.

Het bestuur houdt rekening met een reserve om eventuele incidentele overschrijdingen van het onderhoudsbudget of andere onvoorziene omstandigheden te kunnen opvangen.

De stichting zorgt er natuurlijk voor geen exploitatietekorten te veroorzaken.

Nieuwe expositieruimte

De Nagelhoutzaal, gesitueerd in de kelder van het Kulturhus in Holten, is sinds de waterschade in het najaar van 2024, niet langer geschikt als expositieruimte. De ruimte was de jaren daarvoor ook al niet ideaal, hoewel deze voor het expositiedoel voldoet. De situering in de kelder van het gebouw was verre van uitnodigend en niet goed toegankelijk.

Met ingang van 2025 heeft een nieuwe, geschikte en goed toegankelijke expositieruimte voor de Nagelhoutcollectie de hoogste prioriteit van de stichting. Daarmee wil de stichting de voornaamste doelstelling, het toegankelijk houden van de collectie, borgen. Met als belangrijke neven doelstelling het aantrekkelijk en laagdrempelig maken van het bezichtigen van de collectie en de aanverwante exposities.

De bezoekersaantallen variëren van 300 tot 800 personen per expositie. Een grote, vaste groep uit Rijssen-Holten frequenteert de exposities, mits die voldoende variatie vertonen. Daarnaast merken wij uit de aantekeningen in het gastenboek dat zeer regelmatig "toevallige" vakantiegasten de exposities bezoeken, die daar zeer over te spreken zijn.

De zoektocht naar – en realisatie van – een geschikte expositieruimte, kent een aantal uitgangspunten:

- Een locatie centraal in Holten gelegen, bij voorkeur in het Kulturhus van Holten
- Een ruimte dat toegankelijk, uitnodigend en laagdrempelig te bezoeken is
- Het creëren van een meerwaarde door een samenwerking met partners
- Realisatie uiterlijk in 2025/2026

In goed overleg met de gemeente Rijssen-Holten, het Kulturhus, de Bibliotheek en onze stichting worden daarvoor mogelijkheden verkend en plannen gemaakt. Het streven is om een nieuwe expositieruimte te creëren op de begane grond van het Kulturhus, gelieerd aan de bibliotheek, en dit uiterlijk in 2025/2026 in gebruik te kunnen nemen. Hiermee ontstaan tegelijkertijd kansen het Kulturhus te verduurzamen.

Tot dat moment stelt de stichting alles in het werk om de collectie op andere manieren te tonen en zichtbaar te houden. Te denken valt aan het uitlenen (in bruikleen geven) van werken uit de collectie aan andere musea en tentoonstellingen. Maar ook door andere ruimtes in het Kulturhus, die geschikt (te maken) zijn, in overleg met gebruikers van het Kulturhus te benutten om werken te kunnen tonen.

Expositiebeleid

Het expositiebeleid bestaat vanwege de huidige omstandigheden – er is geen eigen expositieruimte beschikbaar vanwege de waterschade – uit twee onderdelen. De situatie waarbij er geen eigen expositieruimte beschikbaar is, de situatie waarbij een nieuw onderkomen is gevonden en algemene beleidsuitgangspunten ten aanzien van het exposeren van de Nagelhoutcollectie.

Exposities zonder eigen ruimte

De werken zijn, ondanks de waterschade in ons onderkomen eind 2024, nagenoeg ongeschonden gebleven en verkeren in een goede staat. De Nagelhoutzaal is niet langer bruikbaar als gevolg van deze waterschade. Totdat er een nieuw onderkomen voor de collectie gevonden is, geeft de stichting invulling aan haar doelstelling door de collectie zichtbaar te houden door:

- Een klein aantal werken op andere plekken in het Kulturhus van Holten te exposeren
- Denk daarbij aan de bibliotheek en de centrale hal.
- Werken in bruikleen te geven aan musea en andere partners ter completering en versterking van tentoonstellingen en exposities elders in het land. Dit kan via verzoeken die wij hiertoe ontvangen of door werken actief aan te bieden.
- In samenwerking met musea en andere partners een expositie organiseren ergens in het land. Dit kan zowel dicht bij huis als wat verder weg zijn. Te denken valt aan Museum de Fundatie, het Rijssens museum, de Oudheidkamer Holten.

Welke werken, de frequentie, et cetera wordt bepaald naar gelang de omstandigheden, wensen van onze partners, et cetera.

Exposities met een nieuwe eigen ruimte

- Frequentie

Het aantal exposities kan wisselen. We streven naar minimaal 2 exposities per jaar. Dit naar gelang de mogelijkheden, in eerste instantie als gevolg van het ontberen van een eigen expositie ruimte en in tweede instantie de medewerking van partners e.a.

- Samenwerking

Samenwerking betreft in dit geval een breed palet. Samenwerking met andere musea, samenwerking met participanten van het Kulturhus (onze burens), samenwerking met De Waerdenborch, en samenwerking met bijvoorbeeld partners als de VHBK.

- Omvang van de collectie

De activiteiten van de stichting worden kennelijk positief gewaardeerd. Immers het aantal werken dat wordt beheerd is toegenomen van 73 naar 150 (!) en met enige regelmaat worden nog steeds werken aangeboden waarvan de kunstenaar een relatie had met dokter Nagelhout.

Het oorspronkelijke legaat omvat 73 werken. In de afgelopen jaren is daar een minstens zo omvangrijke hoeveelheid werken bijgekomen, bestaande uit werken uit een later gevonden map (appendix collectie), de collectie van de voormalige gemeente Holten en schenkingen van particulieren.

Ons standpunt is, dat wanneer particulieren werken schenken of in langdurige bruikleen afstaan én die werken een directe relatie met dokter Nagelhout hebben, wij deze (namens de gemeente) mogen aanvaarden, ter completering/aanvulling van de gemeentelijke collectie. Dit betekent wel dat uit oogpunt van onderhoud en beheer deze particuliere aanwinsten op de tweede plaats komen, omdat het onderhoudsbudget primair voor de huidige kern-, appendix- en gemeentelijke collectie bestemd is.

De beschikbare ruimte in het depot is overigens een ook harde randvoorwaarde voor het wel of niet accepteren van schenkingen.

- Thema's voor exposities

Dit betreft de verhouding "eigen-werk" versus -werken van derden.

Mede dankzij de uitbreiding van de collectie zijn wij in staat het gekozen expositiebeleid voort te zetten, zonder het gevaar te lopen het "Heb ik al gezien" effect bij de inwoners uit de eigen gemeente op te roepen.

Dat betekent in beginsel het jaarlijks organiseren van één of twee thema exposities uit de eigen collectie aangevuld met werken van aan dokter Nagelhout gelieerde kunstenaars. Wij denken dan aan exposities van werken van derden van door dokter Nagelhout uitgezonden kunstenaars. Dat zijn er rond de 150 geweest.

Binnen het huidige budget is dat mogelijk, mits er geen grote onderhoudsproblemen opdoemen en deze te exposeren werken ingelijst zijn. Daarvan is lang niet altijd sprake.

PR

Een goede PR is van belang en een wezenlijk onderdeel van ons beleid. De omstandigheden begin 2025 betekenen een pas op de plaats waar het de PR betreft. Immers, de Nagelhoutcollectie wordt goed beheerd, maar niet geëxposeerd.

De PR is in het jaar 2025 vooral gestoeld op het informeren van geïnteresseerden over de omstandigheden, de mogelijkheden om de collectie alsnog op verschillende plekken in een beperkte samenstelling te kunnen aanschouwen en de actieve houding van de stichting om een goede structurele oplossing te vinden. Hiervoor worden met name nieuwsberichten, via sociale media en de schrijvende pers, gedeeld, de vrienden van de collectie aangeschreven en onze website benut.

De structurele PR, op het moment dat er ook een expositieruimte tot onze beschikking is, is van groot belang.

Hiertoe liggen kansen, Holten breed: samen met gemeente en horeca-, en recreatieondernemers. De Nagelhoutzaal als eind-/beginpunt van "het Belevingspad" van/naar de Holterberg: kunst en natuur beleving op één route samengebracht! Welke gemeente kan dat aanbieden?!

Wij moeten daarom zelf de PR intensiveren, maar kunnen ondersteuning daarbij goed gebruiken. PR zien wij dan veel meer als een gezamenlijk optrekken van horeca- en recreatieondernemers met de middenstand in het

centrum van het dorp. Graag zouden wij – in de nabije toekomst – samen met de gemeente de mogelijkheden onderzoeken om de PR in die zin te intensiveren. Met de tot standkoning van “het Belevingspad” en de “kunst jaarpalen van het “Wereldtijdpad” is een aantrekkelijke infrastructuur gecreëerd tussen de Holterberg en het

centrum van Holten. Het stimuleren van het inzicht bij betrokken bedrijven dat Holten bezoekers veel te bieden heeft op het gebied van natuur en cultuur moet promotioneel voor alle partijen een “win-win” situatie opleveren. De gemeente zou daarbij een bemiddelende, liefst stimulerende rol moeten vervullen.

Het depot en het archief

Het depot, de geconditioneerde kelderruimte van het Kulturhus, biedt voor alle kunstwerken uit de kunstcollectie een plek. Het depot is professioneel ingericht met verschuifbare metershoge hangrekken, dat mede mogelijk is gemaakt met een bijdrage van de Mondriaan Stichting in 2005. De inrichting van het depot wordt structureel afgestemd op de behoefte, zodat de opslag en conditie van de collectie optimaal is geborgd.

In dezelfde kelderruimte waarin zich het depot bevindt, is ook een kantoorruimte waarin het archief zich bevindt met tentoonstellingsmateriaal, bibliotheek en personalia van Nagelhoutkunstenaars. De eerste aanzet en basis voor het archief is, via de Oudheidkamer Holten, door mevr. Marjan Terborg gedaan en werd later aangevuld door archivaris Louis Fürste. Het bestuur van de SCNH beheert het archief en brengt alle documenten en aanverwanten, betrekking hebbend op de activiteiten tijdens het leven van J.P. Nagelhout en later door SCNH, onder in een geordend systeem. In deze periode wordt dit voortgezet en waar nodig verbeterd.

Jaarverslag en jaarrekening

Van de activiteiten en de inkomsten- en uitgaven van de Stichting Collectie Nagelhout Holten wordt jaarlijks verslag gedaan. De jaarverslagen en jaarrekeningen worden gepubliceerd op de website www.nagelhoutcollectie.nl.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit de volgende personen:

Marc Jaarsma – voorzitter

Corrie de Groot – secretariaat

Arjan Hakkert – penningmeester

Kristina Odenhamn – algemeen bestuurslid

Trudi van Spankeren – algemeen bestuurslid

Het bestuur is onbezoldigd.

Het bestuur komt gemiddeld zes keer per jaar bijeen om lopende zaken te bespreken en haar activiteiten voor te bereiden.